

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2007/08:27

Stenografiska
uppteckningar
2007/08:27

Tisdagen den 18 mars

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

Återrapport från Europeiska rådets möte den 13 och 14 mars 2008

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har slagit 13. Jag förklarar sammanträdet för öppnat. Jag hälsar ledamöterna, statsministern med medarbetare och även er övriga som följer detta välkomna. Det är några ytterligare ledamöter här i salen, och personal. Även allmänheten är välkommen. Jag vet att några av er sitter uppe på läktaren. Några andra följer detta via dator, riksdagen.se, tv eller vad det nu kan vara. Även ni är särskilt välkomna.

Det här är alltså ett öppet möte med riksdagens EU-nämnd. Ämnet för dagen är EU:s toppmöte, när stats- och regeringscheferna träffades i slutet av förra veckan.

EU-nämnden brukar vanligtvis kontrollera regeringens upplägg och de linjer man ska driva inför EU:s ministerrådsmöten. Då kontrollerar vi att regeringen har stöd i riksdagen för det man vill göra på mötena. Resultaten av de här förhandlingarna, när man då träffar de 26 andra länderna, återrapporteras på lite olika sätt. Riksdagen informeras naturligtvis, precis som övriga, bland annat genom återrapporten till riksdagen i muntlig och/eller skriftlig form.

Efter just toppmöten brukar statsministern ge en särskilt återrapport i kammaren. Den här veckan är det dock inga sammanträden i kammaren. Då blir det i den här formen i stället. Syftet med det är bland annat att både riksdagens ledamöter och ni som följer oss utifrån ska få del av rapporten så tidigt som möjligt efter det toppmöte som har varit.

Förslaget till de så kallade slutsatser som antogs vid mötet behandlades här i EU-nämnden med statsministern inför mötet. Det skedde i onsdags, och då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt inför mötet i Bryssel.

Slutsatserna, som sedan antogs, finns tillgängliga dels hos ledamöterna här på mötet, dels på riksdagen.se med flera ställen, för er som följer detta utifrån. På riksdagen.se går det även att hitta ytterligare underlag inför toppmötet.

Nu kommer ni snart att få höra statsministern berätta mer om vad som hände på mötet. Sedan kommer jag att lämna över ordet till ledamöterna som får ställa frågor. Det här mötet ska sedan avslutas senast kl. 14.00.

Välkommen och varsågod, statsministern!

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Tack för det! Fru ordförande, ledamöter av riksdagens EU-nämnd! Europeiska rådet träffades alltså i Bryssel förra veckan, 13–14 mars. I centrum för överläggningarna stod som bekant Lissabonstrategin för hållbar tillväxt och sysselsättning, kommissionens klimat- och energipaket, läget på de finansiella marknaderna samt den så kallade Medelhavsunionen.

Det fanns stor enighet om att i detta skede inte sätta upp några nya mål för Lissabonstrategin utan att i stället fokusera på att genomföra strategin. Europeiska rådet bekräftade att existerande målsättningar och integrerade riktlinjer skulle gälla även för nästa treårsperiod, alltså 2008–2010.

I ljuset av att vi närmar oss Lissabonstrategins slutdatum, 2010, har det blivit alltmer aktuellt att reflektera över Lissabonprocessens framtid. Det var mot denna bakgrund som Europeiska rådet valde att ge kommissionen, rådet och de nationella Lissabonkoordinatörerna ett uppdrag att reflektera över hur det skulle kunna ske på bästa sätt. Från svensk sida kommer vi att verka för att frågan kan föras framåt under det svenska ordförandeskapet.

Europeiska rådet lyfte särskilt fram de små och medelstora företagens potential för att skapa tillväxt och sysselsättning och uppmanade rådet att snabbt behandla det kommande initiativet om en *Small Business Act for Europe*. Det handlar om ett initiativ som syftar till att stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft.

I globaliseringsdiskussionen enades vi om att EU ska fortsätta att verka för frihandel och öppenhet i syfte att främja tillväxt, sysselsättning och utveckling. Mot bakgrund av de protektionistiska strömningar som för närvarande finns i Europa är det mycket glädjande att vi lyckades motverka att texter ändrades i mindre frihandelsvänlig riktning.

Det är också positivt att vi på toppmötet kunde enas om att undanröja hindren för fri rörlighet för kunskap genom att skapa en femte frihet. Denna frihet baseras bland annat på ökad rörlighet för forskare och studenter, förbättrad öppenhet och konkurrens för forskare, reformer av den högre utbildningen och ökad kunskapsöverföring inom industrin – för att nämna några saker.

Det är glädjande att vi kunde nå en överenskommelse om en tidtabell för att anta kommissionens klimat- och energipaket. Siktet är nu inställt på att vi bör nå en uppgörelse om paketet i år. Energi- och klimatpaketet skulle då kunna antas före valen till Europaparlamentet nästa år.

Jag vill också uppmärksamma er på att rådet gick Sverige till mötes i fråga om skrivningar om så kallade flexibla mekanismer, det vill säga att EU i större utsträckning ska kunna stödja projekt i utvecklingsländer.

Inte oväntat orsakade kommissionens förslag till klimat- och energipaket viss diskussion, framför allt om begreppet *carbon leakage* eller, fritt översatt till svenska, koldioxidläckage. Flera länder ville redan nu identifiera de energiintensiva industrier som är särskilt utsatta för internationell konkurrens och som därmed påverkas mest av striktare europeiska klimatregler för att kunna införa olika former av undantag.

Efter inlägg från andra länder, inklusive Sverige, kunde man enas om att dessa industriers situation visserligen måste analyseras men att even-

tuella åtgärder endast ska antas om förhandlingarna om ett internationellt klimatavtal misslyckas.

För svenskt vidkommande var detta mycket viktigt, eftersom en möjlighet att redan nu utlösa kompensatoriska åtgärder skulle ha underminerat våra ansträngningar att föra ett nytt internationellt klimatavtal i hamn.

Europeiska rådet konstaterade att en fungerande och sammanlänkad inre energimarknad är en förutsättning för säker och hållbar energiförsörjning i Europa, medan den specifika frågan om ägarskapsåtskillnad, som kallas för *unbundling*, inte blev föremål för några längre diskussioner. Vi kommer i stället att återkomma till denna fråga vid toppmötet i juni.

Europeiska rådet behandlade även läget på de finansiella marknaderna. Man kunde enas om vikten av åtgärder som syftar till ökad transparens, övervakning och krishantering i den finansiella sektorn. Dessa frågor är i högsta grad globala, och EU måste nära samarbeta med olika internationella forum. Ett särskilt uttalande gjordes om att för mycket svängningar i valutakurserna inte är önskvärt för den ekonomiska tillväxten och att nuvarande stora rörelse ger anledning till oro.

Beträffande statligt ägda förmögenhetsfonder, så kallade *sovereign wealth funds*, ställde sig Europeiska rådet bakom huvudprincipen om ett öppet investeringsklimat och gav sitt stöd till pågående arbete inom OECD och IMF med att ta fram en uppförandekod för dessa fonder.

En så kallad union för Medelhavet upprättades inom ramen för Barcelonaprocessen. Kommissionen och rådssekretariatet gavs i uppdrag att presentera ett konkret förslag inför det toppmöte som man avser att hålla i Paris den 13 juli. Som ett komplement till detta kommer vi i juni att diskutera möjliga initiativ för att stärka den östliga dimensionen av EU:s grannskapspolitik.

Utrikesministrarna diskuterade EU:s roll och fortsatta agerande i relation till situationen i Afghanistan men utan att anta några slutsatser vid sidan av de slutsatser som tidigare i veckan hade antagits av Gaerc. Det gjordes också ett ordförandeuttalande om läget i Mellanöstern.

Finansministrarna diskuterade de ekonomiska aspekterna av arbetskraftens utbildning och kompetens.

Avslutningsvis kan jag konstatera att unionen nu tagit ett viktigt första steg mot en överenskommelse om klimat- och energimålen. Substantiella förhandlingar återstår dock innan vi kommer att kunna nå en överenskommelse vid EU-toppmötet, som det är tänkt, i december.

Med detta tackar jag för uppmärksamheten och är redo att besvara nämndens frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då tar vi en runda med partierna i storleksordning, som inleds med Socialdemokraterna och vice ordföranden Susanne Eberstein.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Fru ordförande! Tack för återrapporteringen! Det måste kännas trevligt att få så mycket beröm, som har framgått i pressen, för svenskt miljöarbete. Att det sedan handlar om att skörda frukter av andras arbete behöver man ju inte låtsas om.

2007/08:27

18 mars

Nu till min fråga. Vi har ju sett i pressklipp att herr Barroso med flera tog upp frågan om den svenska modellen med kollektivavtal. Sade också Sveriges statsminister något i detta viktiga ärende?

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Själv noterade jag i till exempel Financial Times att statsminister Reinfeldt tillsammans med Storbritanniens premiärminister Gordon Brown beskrevs som de absolut mest frihandelsvänliga av statsministrarna. Det är ju bra. Våra länder vet att det är frihandel som bygger välstånd. I går var även den brittiske utrikesministern Miliband i Stockholm. Jag utgår från att ungefär samma partnerskap diskuterades där.

Men man kan vända på den frågan. Är det så att ni bara är två? Hur gör vi då för att det ska bli ett tjugotal, eller så, mer starka frihandelsvännar i den här kretsen? Det är ju särskilt viktigt dels när det blir kris i USA, dels inför ett franskt ordförandeskap där det finns en annan tradition i frihandelsfrågorna.

Statsministern har nämnt att ni lyckades undvika mindre vänliga skrivningar, så att säga. Men kan statsministern säga lite till om hur arbetet kan gå vidare i svensk-brittisk riktning framöver och hur vi kan bli fler än två, om vi bara är det?

Anf. 6 FREDRICK FEDERLEY (c):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för en bra redogörelse! Jag har två frågor.

Statsministern blev statsminister mycket på grund av att Socialdemokraterna hade haft en total oförmåga att skapa jobb och bryta det utanförskap som framför allt många unga människor befann sig i.

Regeringen har tagit många viktiga steg på vägen. Jag vet också att man diskuterade just ungdomsarbetslösheten på toppmötet.

Det som gör mig lite frågande är skrivningarna i punkt 16 om *flexicurity*. Det känns lite som att man fortfarande behåller en otydlighet i vad man menar med *flexicurity* och den omskrivna balansen mellan trygghet och flexibilitet.

I Sverige har vi till exempel varit övertygade om att det behövs aktiva åtgärder för att bryta ungdomars arbetslöshet där den tidigare regeringen totalt misslyckades. Vi har varit betydligt mer framgångsrika. Jag undrar om det var några särskilda mål och medel som kom upp till diskussion som inte har blivit föremål för just den här texten.

Den andra frågan gäller det som står om stabilitet på finansmarknaderna. Ingenting nämns om skattesystem eller om skattediskussioner som fördes. Jag undrar ifall någon sådan diskussion kom upp till ytan men att man inte kunde nå några gemensamma slutsatser eller om det bara rörde detta mer generella.

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Som jag redogjorde för inför EU-nämnden i förra veckan tog jag inte upp någon specifik fråga kopplad till svenska kollektivavtal. Däremot kom det att bli en diskussion om vad som är rätt väg nationellt framåt för att förstå Lissabonstrategin.

Då nämnde jag att det också nu, i ett Europa präglad av avmattningstendenser och stegrad oro i många länder för den ekonomiska utveck-

ingen, är viktigt att komma ihåg grundsatserna. Det handlar om att skapa en bättre fungerande arbetsmarknad utgåendes från att man både jobbar med humankapitalet i form av bra och grundläggande utbildning, skola, alltså grundskola och högre utbildning, och att man aktivt arbetar med tröskelsänkande åtgärder – det är någonting som vi har betonat mer än att i stället välja någon sorts väg präglad av ökad otrygghet. Det handlar om att försöka rikta arbetsgivaravgiftslättnader, inte minst till den som anställer någon som är yngre eller äldre, som har varit länge utanför arbetsmarknaden, allt för att öka deras attraktivitet, förmåga att komma in i den svenska arbetsmarknaden.

Till det lade jag dessutom vikten av att upprätthålla starka offentliga finanser och att vara ett stöd för centralbankernas viktiga arbetsuppgift i turbulent tid, nämligen när det gäller att vaka över penningvärdet och att bekämpa inflationstendenser.

Jag hade ett inlägg med ungefär den innebörden, och jag kan därmed sägas ha kommit in på både vad regeringen gör och mycket av det som har präglat det som ibland kallas en svensk modell.

Det är nog inte korrekt att hävda att det bara finns två frihandelsvänner i denna krets. Men det är korrekt, vilket jag också sade i mitt inledningsanförande, att det blåser starka protektionistiska vindar.

Det finns en väldig vilja att, som det heter, försvara jobb mot konkurrens, utgåendes från att de går att skydda eller går att inkapsla i vårt Europa och att det långsiktigt skulle kunna leda till överlevnad eller konkurrensförmåga. Vår erfarenhet bevisar annorlunda. Det är bara genom att jobba aktivt med att höja kunskapsförädlingen, den egna konkurrensförmågan och genom att ligga i framkant på de marknader där man är verksam som man kan behålla en position som en framstående kunskapsnation och tillväxtnation.

Jag tror att det finns allt i denna församling, från frihandelsvänner till dem som är mer ifrågasättande. Men det är nog riktigt att påpeka att det kommer att bli Sverige och inte minst Storbritannien som talade väldigt tydligt för detta när det kom till hur slutsatserna skulle formuleras.

Det är också riktigt att Europeiska rådet egentligen inte gick så mycket djupare än vad texterna och den inledande Lissabonstrategins diskussion anger, och det kanske inte ska ses som så förvånande. Hela mötet präglades dels av oron för jobben – avmattningstendenserna – dels, som vanligt höll jag på att säga, väldigt mycket om energiförsörjning. Det handlade alltså mindre om arbetsmarknadens funktionssätt, och det är väl välkänt att *flexicurity* som tillskrivs något slags skandinavisk modellutveckling till och med i våra skandinaviska länder betyder olika saker, vilket är ganska typiskt vill jag påpeka. När man slår fast något begrepp så visar det sig ju att man sedan får jobba lite mer med vad innehållet egentligen är.

Men om det innebär delvis det jag sade, att betona rörlighet, anställningsbarhet och kunskapsförädling som delar, så präglar det ju mycket av vad vi också tror på här i Sverige.

Skattesystem diskuterades inte. De agendapunkter som tog mer tid var Lissabonstrategin, klimat och energi. Den finansiella marknaden var en mycket kort rapport och ledde egentligen inte till någon större diskussion.

Anf. 8 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Statsministern hävdar ju att han är ordförande för det nya arbetarpartiet. På vilket sätt gynnar det arbetarna att statsministern reducerar kollektivavtalsfrågan till små lappar från oppositionen när det gäller att ta upp just den här frågan i Europeiska rådet?

Anf. 9 CHRISTER WINBÄCK (fp):

Fru ordförande! Statsministern nämnde humankapitalet. Det är viktigt att se på hur vi framöver kan få en kompetent befolkning som kan finnas i tätt positionen vad gäller konkurrenskraft och annat.

Några av de sakerna ni tog upp och diskuterade handlar ju om fri rörlighet vad gäller utbildning och forskning och utveckling. Med tanke på den kommande forskningspropositionen är det ändå intressant att höra mer om den femte friheten och hur man resonerar kring hur det här kommer att fungera framdeles. När man pratar om forskning och utveckling känns det också viktigt att kunna kommersialisera en del av den forskningen och utvecklingen på ett rimligt sätt, och där har vi också haft många diskussioner kring patent och immateriellt rättsliga frågor framöver i Sverige.

Kan statsministern nämna om det diskuteras mer runt dessa frågor?

Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag vill också tacka för återrapporteringen och har en fråga som gäller arbetsmarknaden och det här med *flexicurity*. Det kommer ofta upp i debatten, men ingen vet riktigt vad det är. Det är egentligen inte så konstigt eftersom det inte finns en färdig modell som alla länder ska implementera, utan det här ska anpassas efter varje land.

Det tycker jag är klokt, men min fråga till statsministern är: Hur ska man kunna följa upp målsättningen om *flexicurity* och att vi ska jobba med det när man inte har en färdig modell inom EU? Hur tänker sig de olika statsråden som träffas på ministerrådet detta?

En annan fråga också som berör arbetsmarknaden är just den demografiska utmaningen och tillgång till kompetent arbetskraft. Det talas i rapporten från Europeiska rådet om att en framgångsfaktor för EU i en globaliserad värld är att erbjuda högkvalitativ utbildning under människans hela livscykel och att investera mer och effektivare i humankapital och kreativitet.

Min fråga till statsministern gäller hur Sverige resonerar inom EU. Hur ska vi få till ett livslångt lärande och att fler ska utbildas? Vi kommer ju inte att ha råd att ta alla ur arbetskraften för att utbilda dem, utan vi kommer att behöva ha människor både i arbetskraften och i utbildning. Hur ska detta gå till? Talas det någonting om detta inom EU?

Anf. 11 MAX ANDERSSON (mp):

Fru ordförande! Inom politiken känner man ofta att saker och ting står still och att det aldrig händer någonting. Men verkligheten till skillnad från politiken står inte still. Vetenskapen står inte still.

Sedan EU antog målet om att minska utsläppen med 20 procent fram till 2020 har det kommit många nya vetenskapliga rapporter som säger att läget är mycket allvarligare än vad vi trodde då. Målet om att man ska begränsa temperaturhöjningen till 2 procent, vilket är nödvändigt för att

klimatförändringen inte ska börja skena okontrollerbart, är svårt att uppnå med de svaga mål som EU antog för ett år sedan.

Har det förekommit någon diskussion på Europeiska rådets möte om att man ska skärpa målen så att de ligger i linje med vad som krävs för att vi ska kunna hejda den globala uppvärmningen innan den leder till den värsta katastrofen i mänsklighetens historia?

Det var det ena. Den andra frågan gäller det faktum att statsministern uttryckte glädje över att EU nu ska stärka de flexibla mekanismerna vad gäller klimatpolitiken. Översatt till ren svenska betyder det att i stället för att man i rika länder ska ta sitt ansvar och sätta de hårda krav som skapar ett förändringstryck för att få fram ny teknik ska man försöka köpa sig fri genom att odla skog i tredje världen. Det är ett bedrövligt beslut! Jag är förvånad över att statsministern uttrycker glädje över det. Kan han utveckla?

Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Om jag upplevde att det verkligen skulle bli en aktuell fråga i Europa att den majoritet av länder som huvudsakligen jobbar med lagstiftningsstyrning av arbetsmarknaden skulle ställa anspråk på att andra länder som har en annan modell skulle efterfölja majoriteten, det vill säga att man i princip skulle underkänna Sveriges rätt att i stället ha en kollektivavtalsmodell i grunden, då tror jag att riksdagens båda arbetarpartier skulle stå bredvid varandra i kampen för att protestera mot detta.

Men det var inte det som var frågan. Det fanns inte den typen av ingångar, vilket jag också redogjorde för inför detta toppmöte. Vi är väldigt eniga om att det är klokt att inte EU-reglera ett enhetligt synsätt på arbetsmarknaden. Jag tycker dessutom att vi i Sverige har meriter att luta oss mot när det gäller att hävda att en väldigt omfattande lagstiftning inte är det kloka. Lagstiftningen är trög och ska delvis vara det – det är likasom en del av demokratins arbetsmetod – men i takt med att vi ser en förändring och en utveckling av arbetsmarknaden blir lagstiftningen väldigt snabbt obsolet och reglerar en arbetsmarknad som inte längre finns. Kollektivavtalsättet att agera är i detta mycket mer levande, mycket mer följsamt när det gäller hur arbetsmarknaden faktiskt fungerar. Därför tycker jag i grunden att det är en bättre modell.

Jag förstår att man formulerar frågan om femte friheten diskuterades. Svaret är att nej, det diskuterades inte, men det står i slutsatsen och nämndes som någonting viktigt. Det kommer att ha koppling till inkommande budgetöversyner och diskussioner om vad vi ska använda resurserna till inom Europeiska unionen. Vi som hävdar att det gärna får vara lite mindre av subventioner till jordbruk och stödstrukturfonder och sådant säger att det ska vara mer av frihet, alltså i att understödja forskarörlighet och forskarinsatser, mer av klok kunskapsfördjupning som kan vara EU-ledd eller EU-initierad. Det kommer att ge en ökad trovärdighet att EU självt formulerar sig i form av en femte frihet. På det sättet återkommer alltså frågan i närtid, inte minst när budgetöversynen ska påbörjas.

Jag ska säga så här när det gäller *flexicurity*. Det var någon som sade i något sammanhang: *Flexicurity* är något ni har i Sverige. Då brukar vi säga att det är väl mer det som danskarna hävdar att de har. Det brukar

2007/08:27

18 mars

också hävdas att *flexicurity* är att man får höga ersättningar men inte har någon anställningstrygghet. Men tittar man lite på vad danskarna har gjort stämmer inte det riktigt. De har snarare gjort en hel del av det vi också har jobbat med: att ställa vissa typer av krav för att kvalificera sig för olika typer av ersättningar och att ha större följsamhet med att det inte blir övernyttjande och en väldigt tydlig arbetslinje i hur man utformar socialförsäkringar och arbetar med arbetsmarknaden. Om man kopplar bort begreppet får man alltså se i faktiskt utförd politik var vi hamnar nära eller möjligen har dragit lite olika slutsatser.

Hur följer man upp detta inom Europeiska unionen? Kommissionen har skrivit en mycket gedigen länderrapport där man går igenom land för land. Där formulerar man inte bara hur olika ord ska förhålla sig till varandra, utan där går man igenom vad olika länder de facto har gjort och vad det har gett för resultat. Man jobbar väldigt mycket med olika nyckeltal som man försöker jämföra över Europa. Det är ju en kritik vi har haft, att Sverige ägnar sig åt att hålla kvar vid ett arbetslöshetsmål och mått som andra inte hade, möjligen för att få det att framstå på ett sätt i Sverige, men det skapade svårigheter med jämförbarhet. Där försöker man genomgående ha samma typ av uppföljning, det vill säga vad resultaten är och berätta om vägen dit.

Det är en mycket givande läsning, för det brukar också landa i att man ger rekommendationer och drar olika former av slutsatser. Min blygsamhet förbjuder mig att berätta hur det beskrivs vad Sverige gör, men som svensk är man glad efteråt.

När det gäller att skärpa målen framfördes inte det. Jag ska till och med hävda att det fanns väldigt mycket av en reaktion mot klimatpolitiken så som den formulerades ett år tidigare. Jag antydde också det till EU-nämnden innan jag åkte ned – jag tror att jag till och med ordagrant sade: Tro nu inte att detta står högst uppe på agendan i varje land i hela Europa!

Det var nog en väldigt klok beskrivning, för väldigt många är nu oroadade för den egna industrin, för jobben i det egna landet, för möjligheten att finansiera klimatomställning och för att klimatpolitiken är för tufft formulerad.

Var det någon då som stod upp och pratade för klimatpolitiken? Ja, jag gjorde det. Jag hävdade att vi absolut ska fullfölja de åtaganden vi har ingått och att vi inte nu, som bland annat en del försökte få fram, skulle ta fram, som det heter, kompensatoriska åtgärder till tung industri redan innan vi har försökt att få på plats en internationell överenskommelse. Jag var inte ensam, men jag stod väldigt mycket upp för att fullfölja klimatpolitiken så som den formulerades.

Sedan har ju vi en fortsatt beredning och process här i Sverige, både när det gäller att uttolka vad fördelningen inom EU-systemet innebär för Sverige och hur den sedan ska vägas mot nationella, egna mål – en diskussion som i och med klimatberedningens rapport redan är i gång och som återkommer till hösten.

Det som är viktigt för mig är som sagt att det politiska trycket behålls på Europa, och egentligen tycker jag att jag också har fått bevisat vad EU verkligen betyder – nämligen att kunna sätta press på andra länder, även på dem som kanske inte uppenbart själva hade gjort det här valet om de bara stått på nationalstatens egna ben. Då hade nog många inte formule-

rat en lika tuff miljö- och klimatpolitik, utan det är i gruppen och under tryck, inbördes mot varandra, som detta har varit möjligt. Vi vill sätta ett exempel för att också kunna vara drivande mot ett internationellt klimatavtal hösten 2009.

När det sedan gäller synen på flexibla mekanismer beklagar jag denna kritik från Miljöpartiet av det enkla skälet att jag har kommit till slutsatsen att över världen är det väldigt många som inte i realiteten klarar att själva utforma klimatpolitiken, att möta klimatförändringar man redan upplever eller förändringar man skulle vilja göra, med mindre än att man använder flexibla mekanismer. Dessa syftar ju inte bara till att plantera träd utan är ett sätt att också överföra finansiering och kunskaper från den utvecklade delen av världen till de länder som har svårt att stå på egna ben i de här frågorna. Jag skulle vilja säga att det är helt nödvändigt att den typen av överföring kan ske, och jag har hört över hela världen hur det snarare ropas på mer av detta.

Kritiken vore mer förståelig om vi sade att det enda vi tänker bry oss om är flexibla mekanismer. Vi tänker inte göra ett endaste vitten mer här i Sverige. Men det är ju ingen som säger det, utan vi säger att vi använder styrmekanismer och en klimatomställningspolitik i Sverige, men vi är också aktiva i stödjandet av andra delar av världen. Det tror jag är det kloka – att visa ledarskap men också visa att det här är en global utmaning för mänskligheten.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi har tid för en frågerunda till.

Anf. 14 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Först i rådsslutsatserna angående stabiliteten på finansmarknaderna står det att situationen för det internationella finansiella systemet fortfarande är bräcklig. Men med det som hänt i USA den senaste tiden har väl läget dessutom förvärrats mot vad som står i texten. Jag undrar därför om det var någon omfattande diskussion om stabilitet på finansmarknaden.

Jag frågade statsministern i förra veckan angående texten i punkt 33 om att de rådgivande kommittéernas arbetssätt måste förbättras. Jag tyckte att kompromisstexten var otydlig, och statsministern instämde i detta. Skrivningarna är fortfarande lika otydliga. Det står samma sak. Jag undrar nu om statsministern försökte få ett förtydligande av texten. Oklarheten som nu finns skapar ju möjlighet för anhängare av överstatlighet att hävda att kommittéernas arbete bäst förbättras genom att de ges beslutsrätt och politiskt mandat.

Det finns också ett förslag i den riktningen i förslaget till Solvens 2-direktivet som uttryckligen nämner försäkringskommittén Ceiops och dess operativa bestämmelser för att ge kommittén medlingsuppgifter och en specifik befogenhet att fatta beslut. Det här som jag sade i förra veckan stämmer inte med regeringens ståndpunkter, som vi instämmer i och som handlar om att kommittéernas beslut ska vara rådgivande och inte bindande och att de nationella tillsynsmyndigheterna bör förbli ansvariga. Jag undrar hur statsministern bevakar frågan; han höll med om att det var otydligt.

2007/08:27

18 mars

Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Ur underlagsmaterialet framgår bland annat att även om vi minskar koldioxidutsläppen med 50 procent jämfört med 1990 års nivå kommer vi ändå att få en tvågradig temperaturhöjning. Detta ger säkerhetspolitiska konvulsioner i världen, räknar man med. Det innebär att klimatfrågan förmodligen kommer att bli den väsentligaste utmaning vi kommer att möta inom överskådlig tid. Detta kommer att bli ett oerhört viktigt test på hur EU kommer att kunna fungera under denna utmaning.

Därför är det glädjande att se de ambitiösa slutsatser som finns i slutdokumentet från det här toppmötet, där man bland annat säger att EU föreslår att man ska bidra till en påskyndad och samordnad insats på hög nivå för att stödja FN:s ramkonvention om klimatförändringar och handlingsplanen från Bali.

Sverige har kunnat visa att vi kan kombinera jobb- och klimatfrågorna på ett bra sätt. Statsministern har tagit på sig ledartröjan i de här frågorna, och därför har det också ställts och ställs stora förväntningar på Sverige. Därför är min fråga till statsministern hur statsministern tänker utveckla och anta den utmaning som detta innebär, inte minst inför vårt ordförandeskap 2010.

Anf. 16 FREDRICK FEDERLEY (c):

Fru ordförande! Jag tackar statsministern för svaren på frågorna.

Jag noterade i ett tidigare inlägg att någon ledamot hävdade att det var andra regeringar än den nuvarande som hade slitit hårt för klimatpolitiken. Men jag kan inte dra mig till minnes en regering som så högt har prioriterat miljöministerns arbete med klimateffekten och statsministerns och andras arbete med klimatfrågorna och miljöfrågorna.

Jag kan inte heller påminna mig att någon tidigare regering har arbetat under lika hård press som nuvarande regering har gjort på klimatområdet. Det ska ni ha en eloge för. Det gäller klimatmiljarder och andra saker. Det måste också ha varit spännande att diskutera ett europeiskt perspektiv.

Regeringen har dessutom finansierat detta. Det är oerhört bra att man inte bara pratar floskler utan faktiskt levererar.

Jag funderade lite kring något som nämns mycket kort i texten under punkt 27 när det kommer till transporter. Mycket av slutsatserna handlar just om energiproduktion och om industri och utsläpp. Men något som regeringen har gjort på sista tiden som jag tycker känns oerhört spännande och bra på miljötemat och som inte är utvecklingsfientligt i den bemärkelsen att man vill hindra människor från att röra sig är diskussioner om höghastighetståg.

Det kanske är en väl detaljerad fråga på ett statsministermöte, men det kan också vara så att det förs spännande diskussioner om detta. Det är en bra lösning, där man kan fortsätta att röra sig fritt, där handeln kan fortsätta och där vi samtidigt kan röra oss miljövänligt.

Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Det gjordes en mindre justering under punkt 33, men den fångar inte det som Sonia Karlsson frågar om. Det är en återspeglning av att det här är en balans mellan olika synsätt. Det är därför den delvis

blir otydlig. Att det finns en skillnad i synsätt tycker jag mig både lyssna in och se ganska tydligt. Som påpekades har vi en väldigt turbulent situation på de finansiella marknaderna.

Man kan diskutera hur lyckat det är att stats- och regeringschefer sitter och diskuterar sådant, för det är också en sorts signal om nervositet. Frågan blir: Vad ska ni göra åt det? Där är mitt korta svar, för att vara helt rak: så lite som möjligt. Vi ska inte ge sken av att det sitter regeringschefer och fattar beslut för att rätta till detta.

Jag vill påpeka att det finns andra som har andra synsätt. Det finns regeringschefer och andra som skriver brev till sina centralbankschefer, tycker till om räntan högt och på något sätt fördelar bördan så att andra ska lösa saker. Det är en del av en politisk kultur som jag inte delar. Det var därför jag i mitt inlägg betonade vikten av att förstå varför vi har fristående centralbanker, vilken som är deras uppgift och att de snarare behöver stöd. Politiken har många andra växelspakar. Vi har finanspolitiken. Vi kan bedriva den delen av stabiliseringspolitiken för att säkerställa att oron inte växer.

Sedan ska jag gärna säga att det är många som pratar om Sveriges intressanta erfarenheter från det tidiga 90-talet, med den finansiella bubbla som då sprack, och det faktum att vi genomgick en bred finansiell kris och en bankkris i Sverige som många menar sköttes väldigt väl, på ett sätt som flera nu pekar på att man bör använda även i de här fallen.

Vad gjorde vi då? Vi var noggranna med att separera riktigt dåliga krediter för att skilja ut det som var dåligt från det som möjligen var mer riktigt och bra. Vi jobbade därefter med finansiella stabiliseringsrapporter och system som betonade transparens, alltså genomlysning av verksamheter. Vi har jobbat mycket med frågan om vad som är kreditvärderingsinstrument och vad som är bra krediter inom det finansiella systemet.

Det är i grunden väldigt mycket det som det har handlat om här: att inte låna ut pengar mot dåliga säkerheter, att inte låta skuldsättningen växa för stor och att inte ge krediter till personer som uppenbarligen inte har betalningsförmåga. Det är till slut sådant som sedan leder till att finansiella system inte håller. När sedan oron blåser blir det ännu värre.

Jag tror att vi helt enkelt har lite skilda synsätt och att väldigt mycket av det som nu sker i USA förmodligen kommer att bli en process som delvis liknar det vi upplevde i Sverige. Sedan vet inte någon i dag var detta slutar. Det är interventioner nu från amerikanska centralbanken som är mycket omfattande. Det är ordbeskrivningar som letar sig mycket långt tillbaka i tiden. Som sagt är det också så texterna ska förstås.

När det gäller ledarskapet inför Köpenhamnstoppmötet och det svenska EU-ordförandeskapet har vi betonat att vi gärna tar på oss ledartröjan. Under vårt ordförandeskap i Europeiska unionen ska vi betona klimatfrågan och vara drivande för att se till att EU:s interna bördefördelningssystem är på plats, såsom kommissionen har föreslagit. Vi tog ett viktigt steg nu i torsdags och fredags, för vi höll oss till tidtabellen.

Jag hade ett personligt möte med Fillon, den franske premiärministern, för att uppmuntra till att fransmännen också försöker få detta på plats i höst. Jag tror att det är en väldigt central del för att sedan kunna vara drivande mot resten av världen.

2007/08:27

18 mars

Europa kan vara ett exempel, men Europa står för 14 procent av de samlade växthusgasutsläppen, och en del experter menar att med den klimatpolitik som trots allt nu bedrivs i Europa kan det mycket snabbt gå ned till 10 procent. Då ligger snart 90 procent av utsläppen utanför EU. Det är klart att man då måste söka de globala svaren.

Jag hävdar fortsatt att det är vällovt och klokt att fullfölja min Kinaresa. Det huvudsyfte jag har med denna resa är att besöka det enskilda land jag tror betyder allra mest på jordklotet just nu för att få det internationella klimatavtalet på plats, nämligen Kina. Kinas egen självbild, Kinas egen förståelse för hur man ska möta klimatförändringarna, kopplingen de har till USA och alla andra i det som kallas *major economy*-kretsen, alltså den storutsläppskrets av länder varav flera har stått utanför Kyotoavtalet, är helt avgörande för om vi verkligen får ett internationellt avtal på plats.

Även det medelstora landet Sverige måste i sådana sammanhang knacka på dörren, vara med, prata med dessa stora och förstå deras utgångspunkter om vi ska kunna vara drivande för att få detta på plats. Så har jag försökt definiera min roll – naturligtvis tillsammans med andra europeiska ledare. Det är det bidrag jag kan se.

Jag vill påminna om att väldigt mycket av klimatpolitiken före klimatpanelerna och Sternrapporten hade en tendens att vara väldigt nationell, även i länder som låg långt framme. Det var väldigt mycket: Här är vi, och vi gör detta här.

Det som har tillkommit i världen – och jag försöker också svara upp mot den utmaningen – är att det finns en mycket större global förståelse för att vi hänger ihop och att väldigt mycket av de instrument vi måste utverka måste vara gränsöverskridande. Det syns i utsläppshandeln och i drömmen om en global koldioxidskatt. Det finns inget beslutsforum för att införa det, men det är i grunden det man säger vore det absolut bästa. Styrmedel har använts för att sätta pris på CO₂-utsläppen. Det har Sverige gjort, men det är många andra länder som inte har gjort det.

Ju mer av global aktivitet, ju mer av internationella beslutsforum, desto trovärdigare är det att vi kan komma en lösning på spåren. Där måste Sverige vara pådrivande.

Fredrick Federley har rätt i att höghastighetståg, hur värdefulla de än är, är på en detaljeringsgrad som åtminstone inte var uppe på detta möte, faktiskt inte ens i korridorerna. Det har att göra med en annan sak, som flera har påpekat: Från målformuleringar måste vägen gå över att man själv inför styrmedel och för en nationell klimatpolitik.

Även om detta har internationella kopplingar i struktur och i utsläppshandeln, för den handlande sektorn är styrande, är väldigt mycket fortsatt nationell politik. Där tror jag att det kommer att vara väldigt värdefullt att som det så vackert heter "benchmarka", att jämföra de europeiska länderna. Vilka använder styrmedel, vilka gör saker när det gäller infrastrukturinvesteringar som ligger i linje med klimatpolitiken? Det kommer nog att visa sig att svaren är väldigt olika. Tågen kommer att vara en del av den diskussionen. Det har alla förstått redan. Den ska vi också själva föra i vår allians och i riksdagen.

Anf. 18 KARIN PILSÄTER (fp):

Fru ordförande! Jag vill tacka statsministern så mycket för återsrapporten och för att vi, givet förutsättningarna, har lyckats arbeta så framgångsrikt med bland annat frågor om frihandel och klimathotet. Det är väl ändå också så att man får välja sina strider och inte vara bråkigast i klassen på varje punkt på dagordningen. Jag tycker därför att det är oerhört bra att du och ni som var aktiva där har valt de områdena.

Jag tänkte ändå drista mig till att ta upp en annan typ av frågeställning. Det gäller själva Lissabonprocessens genomförande. Det har inte varit så framgångsrikt fullt ut som man kanske trodde när man skrev målsättningarna från början. Man vet inte vad som skulle ha hänt om man inte hade haft den här rapporten, men Europa har fortsatt att tappa konkurrenskraft gentemot USA, fast målet var att komma i kapp. Man måste ändå komma ihåg att det var där hela diskussionen startade.

Det pratas nu mer och mer om småföretag. Man ska till och med enligt slutsatserna ta fram en strategi för de små och medelstora företagens hela livscykel. Jag vet inte riktigt om man ska vara rädd eller glad ifall den blir verklighet.

Den frågeställning som jag mycket mer konkret vill ta upp är att det hela tiden handlar om företag, medan ordet ”företagare” aldrig används. Men det blir inga företag om inte människor bestämmer sig för att bli företagare. De villkor och det klimat för företagare som behövs för att fler människor ska fatta det beslutet behöver ha en tydligare roll och position i sammanhanget. Jag skulle vilja be dig att kommentera hur ni diskuterade frågeställningen om människan i det hela.

Anf. 19 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Jag vet inte om jag fick ett riktigt svar på frågan om EU och kompetensutvecklingen i hela livscykeln. Vi kommer att behöva en stor arbetskraft. Vi kommer att ha brist på arbetskraft. Samtidigt vill vi att folk ska utbilda sig. Frågan är om vi kan klara av båda samtidigt.

Jag tror att vi kommer att behöva ha mer av utbildningar under resans gång i arbetslivet. Man pratar mycket i dokumenten om livslångt lärande och hela livscykeln och så vidare, men frågan är hur det där konkret ska gå till. Jag undrar om statsministern har några synpunkter på hur resor man gick kring det.

En helt annan fråga som jag skulle vilja ta upp hänger ihop med klimatpolitiken och det dokument som vi har fått. Det är den höga representantens och kommissionens gemensamma rapport om klimatförändringarnas konsekvenser för internationell säkerhet. Rådet välkomnar den och tycker att den är bra. I rapporten framkommer ett väldigt allvarligt läge och vilka stora utmaningar vi står inför med risker för fattigdom och ökade konflikter om vi inte gör någonting åt klimatfrågan. Därför är det oerhört tacksamt att statsministern verkligen driver på i denna fråga inom EU.

En dimension som man kanske inte riktigt har fått in när det gäller miljö- och klimatpolitiken är kvinnors utsatthet. Vi vet att kvinnor är mer utsatta än andra i krig och konflikter. Om det här blir ett seminarium som vi ska jobba med måste vi också ha ett jämställdhetsperspektiv. Jag har inte hittat någon analysmodell för hur man specifikt ska titta på riskerna

för hur kvinnor kommer att drabbas om detta blir verklighet och hur man ska förebygga det.

Vore det inte lämpligt, är min fråga till statsministern, att få in ett jämställdhetsperspektiv och en jämställdhetsanalys i klimatpolitiken framöver?

Anf. 20 MAX ANDERSSON (mp):

Jag får börja med att ge lite positiv respons på statsministerns som jag uppfattar det ändrade linje när det gäller kompensatoriska åtgärder för att förhindra att koldioxidutsläpp flyttar från EU till någon annanstans, så kallade koldioxidläckor. Det låter som om statsministern är beredd att avvakta med det till efter klimatförhandlingarna 2009 men att man ändå har någon form av klimattullar eller andra åtgärder i bakfickan om förhandlingarna inte fungerar. Det känns som en ganska rimlig linje. Statsministern har säkert andra saker som han kan utveckla – andra kompensatoriska åtgärder. Klimattullar är ju något som inte är önskvärt om det inte är nödvändigt.

Det finns ett problem med att det i EU ibland är som om den ena handen inte vet vad den andra gör. Å ena sidan driver man en klimatpolitik för att minska utsläppen. Å andra sidan driver man en jordbrukspolitik och en regionalpolitik som leder till ökade utsläpp, exempelvis satsar man mycket pengar på byggande av motorvägar. Borde man inte se till att påverka EU:s övriga politik, så att den också leder till positiva effekter i stället för att driva på klimatförändringarna?

Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Till Karin Pilsäter vill jag säga att den samlade meningen väl var att Lissabonprocessen hade större framgång på senare år. Sedan kan man diskutera om det mer är konjunkturpåverkat. Det hänvisas till 6 ½ miljoner nya arbetstillfällen i Europa. Säkert är mycket av detta kopplat till att det har varit god, bred konjunktur över hela Europa. I kommissionens uppföljning konstateras också att fler regeringar i Europa jobbar mycket mer aktivt med jobbskapande åtgärder och formuleringar utifrån demografiska förändringar.

Entreprenörskap nämns rätt ofta på temat företagare. Det är ett sätt att synliggöra det frihetsklimat som kräver att en företagare kan verka. Men man kan inte säga att vi pratade särskilt mycket om det vid det här mötet. Att det ofta är företagaren som står ut kan Karin Pilsäter ha en poäng i. Lissabonprocessen handlar också mycket om utbildningskvalitet, vilket också betonas mycket.

Allt detta kommer att vara aktuellt när vi nu är på väg mot en avstämning. Vid millennieskiftet sattes målet att man skulle åstadkomma vissa saker på tio år. Vi är snart där. Då blir frågan: Har vi uppnått målen, och ska det hela ha en fortsättning, och hur ska den i så fall se ut? Det är många av de kommande ordförandeländerna som anmäler sig som villiga att utforma fortsättningen. Som av en händelse står också Sverige i den kön. Vi får väl se. Vi ligger väldigt bra till i och med att vi har ordförandeskapet precis före 2010. Då kommer frågor av det slag som Karin Pilsäter har tagit upp att vara viktiga.

När det gäller kompetensutveckling i hela livscykeln får jag väl säga likadant: Jag kan inte hävda att det diskuterades på det här mötet, men

det märks att det är något som väldigt många arbetar med i sin nationella politik. Vi ser en tydlig glidning från det som också var vår utgångspunkt. Mycket handlade om kompletterande utbildning senare i livet därför att man själv kanske inte hade läst så mycket eller hade ofullständig utbildning från början. Nu går det mycket mer i riktning mot det vi nu ser inte minst i arbetslivet, det vill säga en fortlöpande fortbildning som inte sällan är en kunskapsfördjupning i det egna arbetet.

Jag kommer precis från en förskola i Vasastaden här i Stockholm, där vi pratade om förskolans kvalitet. Där träffade jag en barnskötare som sade: Nu har min arbetsgivare möjliggjort för mig att få kompletteringsutbilda mig till förskollärare under det att jag fortsätter som barnskötare. Detta är alltså något vi redan ser i det svenska arbetslivet. Det är något som ofta sker mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Läraryftet är ett exempel i den politik som regeringen nu för och som ska rikta detta till lärargrupper. Man kan också tänka sig andra typer av utformningar. Därför betonar vi också mycket vikten av att få komma in på den reguljära arbetsmarknaden, både för den som kommer som asylsökande och för den som kanske inte har den perfekta utbildningen. Väldigt mycket av det moderna sättet att utvecklas handlar om att vara i arbetslivet och jobba med fortbildningsinsatser. Nu talar jag om den svenska erfarenheten, men vi märker att mycket av detta kommer också i andra länder. Det kommer att bli än mer så ju mer man anstränger sig för att få människor att fortsätta jobba högre upp i åren.

Den gamla modellen har varit att vi inte har jobbat så väldigt många år och sedan gått tidigt i pension. Det finns fortfarande länder som tvistar om man ens ska fortsätta jobba efter fyllda 50. Vi försöker snarare ställa oss frågan hur vi ska motivera att man kan fortsätta jobba till och med efter att man har passerat 70-årsdagen. Ju mer det blir ett arbetsliv där man jobbar från 23, 25 eller 27 och upp i 70-årsåldern, desto viktigare blir detta med fortbildningsinsatser. Då måste man ha ett utbildningssystem som följer med. Man kanske gör ett avbrott mitt i livet, pluggar och byter inriktning.

Jag säger inte att dessa frågor är oviktiga. Tvärtom är de mycket viktiga, men de var inte särskilt närvarande i diskussionen på toppmötet.

Inte heller diskuterades egentligen Solanas rapport i annat avseende än att han konkret lade fram den. Den blev inte föremål för stora diskussioner av något slag, inte heller ur en jämställdhetsaspekt. Jag är övertygad om att vår kunskapsuppbyggnad när det gäller climateffekter kommer att behöva många olika typer av fördjupning.

Sverige bidrar genom att vi har en särskild kommission som ser på hur biståndspolitikens genomslag ska ses i ljuset av klimatförändringar och risken för detta. Där vill jag gärna påpeka att mycket av den svenska biståndspolitikens inriktning är på att förbättra levnadsvillkoren för inte minst kvinnor över världen. På det sättet har denna fråga absolut en kvinnokoppling. Men den kommer säkert att återkomma i andra sammanhang. Detta var alltså inte uppe för diskussion vid det här toppmötet.

Man skulle gärna vilja ta åt sig beröm när man får det av Miljöpartiet. Tyvärr måste jag göra Max besviken. Jag har inte uttalat stöd för idéer om klimattullar. Den formulering som finns i slutsatserna är tillkommen för att många andra ville se kompensatoriska åtgärder. En hel del av dem funderar på en utformning av klimattullar.

Jag påpekade snarast att vi ska vara vår frihandelstradition trogna även i dessa stunder. Ni anar inte vilken svår diskussion det kommer att bli när man ska försöka konstruera dessa klimattullar och hur utformningsmässigt komplicerat detta är. Det kommer att ge öppningar för totalt godtycke när det gäller att formulera en skyddspolitik för de egna jobben och den egna produktionen i ett påstått skydd för andra delar av världen. Jag tror att det är dåligt för konsumenterna, och det är inte rätt sätt att möta globaliseringen.

Den svenska framgången var att vi inte medgav en text som sade att kompensatoriska åtgärder skulle införas nu direkt. Vi höll fast vid tidtabellen och sade att vi syftar till ett internationellt avtal hösten 2009. Först om ett sådant avtal inte kan komma på plats, det vill säga om vi misslyckas i den ansträngningen, kan det bli aktuellt med kompensatoriska åtgärder. Jag har flaggat för att Sverige i ett sådant läge inte kommer att stå på den sida som tycker att de ska införas.

Jag vill återigen inskräpa hur betydelsefullt det är att vi försöker hålla tidtabellen. Ni såg kanske att det var många reaktioner som gällde att ge besked till svensk basindustri och basindustri i Europa, som känner en väldig oro för hur klimatpolitiken nu ska utformas. Även gentemot dem säger vi att vi inte vill ge färdiga besked nu. Det vore att också säga att vi inte tror på vår egen process och på användandet av styrmedel.

Vi ser behovet av ett internationellt avtal. Det kommer att behövas stora ansträngningar för att få detta avtal på plats, och det är många som har åsikter om vad som ska komma om det inte visar sig framgångsrikt.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Om ledamöterna är korta och kärnfulla hinner vi med ett par frågor till.

Anf. 23 CHRISTINA AXELSSON (s):

Vi talade tidigare här om ungdomsarbetslösheten. Jag läste någonstans att den i Sverige numera är lika hög som i Portugal. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar är definitivt betydligt högre i dag än den var i september 2006. Därför är det bra att man nu satsar på små och medelstora företag för att skapa tillväxt och arbetstillfällen.

Det jag undrar över är att det står att man ska göra undantag för dem från EU:s lagstiftning om de administrativa kraven samtidigt som man ska ta initiativ till en småföretagarlag, som det står i punkt 11, och en ny europeisk stadga för privata företag. Kommer inte detta att medföra att byråkratin och den administrativa bördan för de här företagen kommer att öka i stället för att minska?

Anf. 24 BJÖRN HAMILTON (m):

Fru ordförande! Jag hade tänkt följa upp den fråga jag ställde till statsministern senaste gången vi träffades. Det gällde ledarskapet i energi- och klimatfrågor. Detta är framför allt aktuellt med tanke på de kommande ordförandeskapen, nämligen Frankrike och Tjeckien. När man har diskuterat med politiker därifrån får man inte intrycket att de prioriterar klimat- och energifrågorna så högt som vi gör.

Men eftersom statsministern redan har varit inne på detta i dag ska jag övergå till en annan del, nämligen den inre marknaden och utveck-

ingen av den. Att den inre marknaden fungerar och utvecklas är ändå fundamenta i EU-samarbetet. I en globaliserad värld möter vi starka ekonomier både väster och öster om oss, i Asien och Amerika. Hela Sydamerika växer, och Kina, Indien och andra ekonomier växer också. För att möta dessa växande jättar måste även EU och vår marknad fungera. Däri har utvidgningen en viktig roll. Det jobbar vi också för från Sverige sida.

Vi måste se till att de nya länder som kommer in i EU snabbt kommer in i den inre marknaden och får sina ekonomier att fungera i den, så att vi får den styrka som krävs för att överleva här framöver. Då är min fråga: Hur upplever statsministern de nya staterna i EU? Är de på hugget nu, så att de verkligen kommer in i vårt sätt att jobba och vårt sätt att tänka, så att de stärker både sina egna ekonomier och framför allt EU:s ekonomi framöver?

Anf. 25 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Det är väl riktigt att påpeka att rop på regleringar ibland kan öka den administrativa bördan. Man får komma ihåg att den övergripande målsättningen om 25 procent minskad administrativ börda och regelförenkling fram till 2012 fortfarande så att säga är styråran här. Sedan översätts det i nationella mål.

Ibland pratar man om bara minskad regelbörda. Ibland handlar det om bättre regleringar, alltså att man försöker att hitta modernare regler eller kanske för ihop flera regler till en. Det kan absolut ligga en poäng i att man ska akta sig för att det goda – politiken börjar nästan alltid i ett gott syfte, men sedan blir det inte riktigt så – krånglas till. Det visar sig mycket svårare än man hade tänkt sig. Därför är den övergripande målsättningen väldigt viktig.

Av Christina Axelssons inledande formulering kunde man möjligen missförstå i vilken riktning ungdomssysselsättningen utvecklas i Sverige. Det beskrevs som att vi nu har fått en utveckling där vi ligger i nivå med Portugal. Det kanske bör påpekas att vi har en kraftigt växande sysselsättning för ungdomar i Sverige. Det är kanske den bästa utveckling vi har haft sedan början av 1960-talet. Sysselsättningsutvecklingen i Sverige är den mest framgångsrika i hela OECD-kretsen. Jag kan hänvisa till de uppföljningsrapporter som skrivs om Sverige.

Det som har skett är att ungdomsarbetslösheten totalt sett faller. En del av de åtgärdsprogram som tidigare existerade har minskat i volym. Det synliggör att en del ungdomar har stått utanför arbetsmarknaden, vilket inte syntes förut. Men totalt sett har vi en väldigt glädjande utveckling, framför allt bland unga pojkar. Könsuppdelningen på arbetsmarknaden beror ju på att mycket av de nya jobben har kommit i den privata sektorn.

En generationsväxling väntar nu i offentliga verksamheter. Det finns stora bristtal på delar av de utbildningar och tjänster som ofta brukar vara kvinnodominerade.

Det gör inte att vi inte behöver göra mer vill jag understryka, absolut inte. Vi har haft en utveckling på senare år där vi sett en kraftig ökning i etableringsålder för när ungdomar kommer in i svensk arbetsmarknad. Att tidigt kunna attrahera ungdomar att komma ut i arbetslivet är en vik-

tig faktor när det gäller att möta de demografiska förändringarna. Det är också en viktig del av regeringens politik.

Vi ska ju skriva ett 18-månadersprogram tillsammans med Tjeckien och Frankrike. Det ska presenteras inför Europaparlamentet i sommar och kommer säkert att präglas av att de tre länderna tillsammans beskriver klimatpolitiken som mycket viktig. Jag vill absolut understryka att fransmännen dels mycket tydligt betonar att de ser stora möjligheter att föra det i hamn under det franska ordförandeskapet i höst, dels signalerar omfattande klimatpolitiska åtgärder.

Dialogen med Tjeckien är intressant eftersom det är ett av de länder som kommer från östra Europa. Många av dem hävdar större bekymmer med att finansieringsmässigt klara klimatpolitiken, inte minst det förnybara målet. Där kan man se en tydlig delning mellan tidigare EU-15 och de länder som tillkommit därefter. Nu ställer alla upp på samma målförklaring, men jag tycker att man ska vara ärlig med hur beskrivningen fördelar sig ute i Europa. Därför är det viktigt att Tjeckien finns med i det samlade ordförandeskapet, att vi får med dem så att de inser vikten av att försöka få klimatåtgärderna på plats.

Sedan kan jag bara understryka att många av de nya betonar vikten av att mötas av sjysta konkurrensvillkor, alltså att få en inre marknad som fungerar. Många av dem upplever det som även en del svenska småföretag vittnar om, nämligen att den inre marknaden är fin i teorin men att den inte är på plats; det finns fortsatt en mängd regelbördor, byråkratiskt krångel, skatteregler och allt möjligt som, när man passerar gamla nationalstatsgränser, lägger hinder i vägen för utvecklingen. Det tycker man också i östra Europa. Flera av länderna påpekar till exempel att många, inte Sverige men väl andra, fortsatt har övergångslösningar när det gäller arbetskraftens fria rörlighet. Det finns alltså många som snarare skulle vilja se större möjligheter att få komma in på lika villkor som andra.

Det frågades om jordbruksstödet tidigare; möjligen var det Max Andersson som tog upp det och jag skulle ha svarat på det då. Jordbruksstödet säger något om årsringarna på det europeiska samarbetet. Längre tillbaka ägnade man sig mycket åt jordbrukssubventioner, och fortfarande finns det för mycket av dem, men de minskar trots allt i omfattning. Det har i barndomen för detta samarbete mycket varit fråga om ett stödtänkande. Det finns också en och annan i östra Europa som ser det som en viktig utgångspunkt att försöka få mycket jordbruksstöd för olika former av åtgärder. Viktigt är då att det som i grunden lägger fundamentarätt för handel, för utveckling, för konkurrensförmåga tar överhanden. Jag har gott hopp om att det trots allt är det man tycker är viktigast i östra Europa. När man tar till orda i Europeiska rådet är det, som sagt, mest hinder man vill se bortflyttade.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsministern för i dag. Vi tackar för informationen från toppmötet och måste börja avrunda detta öppna EU-nämndssammanträde. Vi kan dock försäkra statsministern att riksdagen på olika arenor kommer att fortsätta att följa jobben, klimatet med flera frågor – både här i nämnden, inför kommande toppmöten och inför olika andra ministerråd och berörda fackutskott. Framför allt är det näringsutskottet som är berört av dessa frågor.

Innan jag avslutar mötet vill jag också tacka dem som kommit hit –
övriga ledamöter, de på läktaren samt de som tittar på webben och tv:n –
och hälsa alla välkomna att fortsätta att följa riksdagens arbete med EU-
frågorna.

Tack för i dag! Sammanträdet är avslutat.

2007/08:27

18 mars

Innehållsförteckning

1 § Europeiska rådet	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	3
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 6 FREDRICK FEDERLEY (c)	4
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	4
Anf. 8 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	6
Anf. 9 CHRISTER WINBÄCK (fp)	6
Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	6
Anf. 11 MAX ANDERSSON (mp).....	6
Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	7
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 14 SONIA KARLSSON (s)	9
Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	10
Anf. 16 FREDRICK FEDERLEY (c)	10
Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	10
Anf. 18 KARIN PILSÄTER (fp)	12
Anf. 19 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	12
Anf. 20 MAX ANDERSSON (mp).....	12
Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	12
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 23 CHRISTINA AXELSSON (s)	12
Anf. 24 BJÖRN HAMILTON (m).....	12
Anf. 25 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	12
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	12